

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska
„Katol. Tiskarna“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 11.

V Ljubljani, v ponedeljek 14. januarja 1895.

Letnik XXIII.

Fuchsmühl — pa gozdi in paša.

I.

Romanopisci, ki imajo opraviti z „Lanzknechten“ iz dobe tridesetletne vojske, lahko pravijo o njih kakoršne grozovitosti le hočejo, ni se bati, da bi grešili proti zgodovinski resnici. Človekoljubje, „humaniteta“ je seveda takrat ob vojskinem času molčala. Če bodo pa za kaj sto let tako sodili naš čas, kakor se navadno sodi sedaj, risati bodo morali vojne našega stoletja kar se bo najmileje dalo. Kakih grozovitostij bi še omenjati ne smeli. Toda ali bi bilo tako mnenje pravo? Zdaj lahko sodimo o tem, ker smo prav v tem času, o katerem govorimo. Gledé na to, kar se je dogodilo 28. oktobra lani v Fuchsmühlu na severo-vzhodnem Bavarskem, moramo reči, da bi bila taka sodba dvakrat napačna. Kmetje v vasi Fuchsmühl so se dolgo trgali s svojim graščakom Maksom Zollernskim za svoje gozdne pravice. Ko so se celó sodnije izrekle proti njim in je najvišje sodišče v Monakovem odločilo, da lahko Zollernski z določeno prenizko svoto popolnoma kupi od kmetov njihove gozdne pravice, naj si iščejo v prihodnje kmetje les, kjer hočejo; tedaj so si šli kmetje 27. oktobra lanskega leta sami pravice delat v gozd. Poklicani vojaki so jih pa obkolili in napadli, dasi se kmetje niso prav nič branili; dva kmeta sta bila takoj — mrtva in veliko ranjenih. Štirje kmetje so bili težko ranjeni, jeden teh je dobil 17 ran v hrbet (sploh so bili vsi ranjeni le v hrbet!), štirinajst je bilo lahko ranjenih, med temi jedna ženska. Vojak ni dobil nobeden najmanjše rane!

Taki posebni dogodki imajo vedno tudi posebne vzroke. Kaj je bilo pač tu vzrok, da so si morali kmetje pomagati z zadnjim sredstvom, s silo, in da

je civilna oblast tudi mislila, da ni več druge pomoči, kot tako kruta sila?

Če podložniki in oblastniji tako kršijo navadni red, ki naj bi vedno vladal v državi, če nastanejo take nerednosti, mora se reči, da ni nič drugega vzrok temu, kakor zopet nerednosti. Bolj ali manj skrite nerednosti so že zdavnaj gladile pot temu krvavemu dogodku, in sicer nerednosti, ki niso le na Bavarskem in na Nemškem sploh, ampak so tudi pri nas.

Kakor nima nikdo pravice kratiti svojemu bližnjemu življenja, tako tudi nima nikdo pravice jemati svojemu bližnjemu tega, kar mu je za življenje neobhodno potrebno. In naj bi bile graščaku še tako na potu pravice, ki jih ima kmet do njegovih posestev, ali z drugo besedo služnosti (servitute), ne more se jih po nobeni postavi iznebiti, če bi s tem kmeta spravil v revščino. Nekaj podobnega se pa godi dandanes gledé gozdnih služnostij. Kjer se le more, tam so jih odpravili ali jih še skušajo odpraviti. Vzgleđ: Na gozdiš kranjske obrtniške družbe v Bohinju je še ta služnost, da kmetje smejo po njih pasti. Vodja kranjske obrtniške družbe je pa lani celó sam dejal v svojem zagovoru v „Laibacher Zeitung“, da bi se družba počasi rada iznebila teh služnostij, rada bi se odkupila: kmete bi odškodovala s kosom sveta, ki jim pa nikakor ne bo mogel nadomestiti velikanske škode, ki bo zadela z izgubo te paše vso živinorejo.

Najhuje je pa še to, da uprav postave same pospešujejo to „razbremenjenje“ gozdov. Zadnji čas so gozdi res postali veliko dražji. Les ima dandanes neprimerno večjo ceno kot nekdaj. In zato so začeli gozde prav za prav negovati. Druge stare pravice se skoraj kar prezirajo, da se more le toliko ljubljanim gozdom vse privoščiti. Da ne pusté več po gozdiš obirati jagod ali nabirati suhljadi, temu se potem

že ni čuditi. Tako n. pr. ne sme nikdo brez posebnega dovoljenja obirati jagod po gozdiš kranjske obrtniške družbe.

Koliko suhljadi segnjije po teh gozdiš, ki bi prišla marsikakšnemu revežu tako prav. Tam pa ni za drugega, kot za gnoj. No, pa to je še malenkost. Podari se tako nerado kaj. Da bi se kmetom pustilo le to, kar so uživali toliko let in do česar imajo pravico. Toda kratijo se prave pravice gozdu na ljubo in v to pomaga celó postava, češ, odstranijo naj se vse ovire, ki onemogočujejo umno gozdno „kulturo“. In v tem je glavni vzrok žalostnemu dogodku v Fuchsmühlu.

Tudi na Bavarskem so omogočile postave to, da so posestniki velikih gozdov lahko razbremenili gozde, da so lahko kmete, s čemur si bode odškodovali za služnosti, ki so jih imeli na dotičnih gozdiš. Postave so bile torej take, da je lahko graščak vsilil kmetom za zadnji gozd, ki so ga še imeli, denar, lahko se je torej zgodilo, da so kmetje naravnost prišli ob to, kar jim je neobhodno potrebno, to je ob gozd, ob to, česar prav za prav ne morejo prodati, če nočejo ugonobiti samih sebe. In k temu je dovedlo ono pretirano negovanje gozdov. Skrb za gozde je torej tu večja, kot skrb za ljudi. Tako so prišli ob gozdne pravice v Fuchsmühl — naravno je torej, da jih je razkačilo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. januarja.

Češki deželni zbor letos precej mirno zboruje. Mladočehi še niso priredili nobenega večjega škandala. To pa nekaterim mladočeškimi listom ni všeč in očitajo poslancem da so prezmerni postali. Izražajo pa upanje, da zborovanja še ni konec in da bodo Mladočehi že še našli priložnost, da poka-

LISTEK

V pouk in zabavo.

Gospod vrednik! Ker ne moremo zaradi debelega snega uživati prirode, oglejmo si nekoliko „stanovalo“. V 6. številki „Slovenčev“ sem bral pismo Lebanovo, v katerem bridko toži, da mu je neki ocenjevalec po krivici oponašal besedo stanovalo kot skovanko. Priziva tudi M. Ravnikarja za pričo, da je ni sam skoval. No, naj si je beseda pravilno tvorjena, naj jo je rabil oče slovenske proze, neokretna in nerekovna je vendar le in tem manj priporočilna, ker imamo dosti izrazov udomačenih in istega pomena.

Ravnikar je zares oče slovenske proze, za kar mu bodi čast in hvala, a črka mori in duh je, ki oživilja njegove spise, pravi slovenski duh. Nikjer ni zapisano, da bi se ga morali tudi v besedah oklepiti. Sicer bi morali tudi rabiti deležnike preteklega časa tvorne oblike prvega redú od nedovršnih glagolov, kakor je je rabil Ravnikar in zaradi katerih ga je že Prešeren krenil v znani oni pušiči:

Gorjancev naših jezik poptujč'vaviš

Si kriv, da kolne kmet molitve troje bravš.

Vendar to bodi samo mimogredé povedano. „Stanovalo“ mi je povod, da sploh spregovorim nekaj mislij o pesmi, katero krasi ta razporna besed-

dica. Družba sv. Mohorja je zlasti namenjena pri prostemu narodu, da ga razveseljuje in uči. In tukaj poudarjam, kar je sicer že omenil prejšnji ocenjevalec, da naj njeni leposlovni spisi ne podajajo kar golih naukov, temveč da naj učé dogodki sami, kot posledice dejanj, da naj bodo nauki — rekel bi — vzorni. In če to velja o prozi, koliko bolj o poeziji. Le mnogim didaktičnim pesmim lahko očitamo:

Was sich lässt in Prosa sagen,
Soll man nicht in Verse schlagen.

Prav ta Lebanova pesem kaže, kako lahko postane didaktika ne samo neslana, temveč celó škodljiva. Iz vsake pesmi odsevaj resnica. In če se tudi opeva kakov posamezen slučaj ali dušni položaj, le v toliko je primeren za poezijo, v kolikor se da generalizovati in iz njega sije ideja, vzvišena nad naključjem. A govorimo konkretno in specijelno. Koliko pa je pri nas kmetov, ki imajo cvetoča polja, travnikov, gozdove, vinograd, vrtove in brez — dolga. In če je kdo tako imovit, navadno ne toži, niti ni sposoben, da bi druge tolažil, učil ali celó zavračeval.

Zalna resnica je ta, da največ kmetov, živečih ne samo po stanu, temveč celó pod stanom, trpi, mnogo trpi in brez lastne glavne krivde, o čemer je „Slovenec“ nedavno pisal. Tolažiti, učiti, zavračati ljudi, ki po nedolžnem trpé, zdi se mi koč-

ljiva, naravnost nevarna stvar. Ali ne bode kmet, prebravši Lebanovo pesem, vzdihnil: „Da, ko bi se meni tako godilo, ko bi jaz vse to imel, potem bi bil zadovoljen!“ In če pesmi ne bi dobro umel in bi jo obral na vse svoje stanovnike, ali ga ne bi zbudila poslednja kitica?

Morda mi bode Leban v svoj zagovor navedel znane vrste:

Nespametno ljudstvo, čemu li tvoj stek?
Na delo! Ne drži mi križema rok!
Povrni se samo v prvotnost nazaj,
In našlo povsodi prvotni boš raj!

Da, to so lepi verzi, ne zato, ker so Gregorčičevi, temveč ker obsegajo globoko resnico. Tu govori pesnik sam ljudstvu, Leban polaga nauk za kmeta v usta kmetu, kar ni brez pomena. Sicer Gregorčič kliče te besede vsemu narodu, da, vsemu človeštvu, ki se bolj v drugih stanovih, nego li v kmetiškem izneverja prvotnosti.

V pesmi: „Zaklad“, katero je Leban menda prosto po nemškem izvirniku predelal, omenil bi, da naj bi se ime pravega očeta vendar le pod naslov zapisalo, sicer bi jo kakov „pusillus“ smatral za plagijat.

Naposled pa rečem: Čudno se mi zdi, da se je Leban tako hitro in zeló razvnel ob besedici „stanovalo“. Ali ne vé, da imajo pravi (!) pesniki pravico, tu in tam stesati kako besedo?

Anton Medved, kaplan v Smarjji.

žejo svojo odločnost, z drugimi besedami bi se reklo, da prirede kak škandal.

Isterskim Italijanom je jako hudo, da je pazinska občina v hrvatskih rokah. Letos so bili napeli vse sile, da bi jo Hrvatoma izveli iz rok, pa ni šlo. Pali so v vseh razredih. Zaradi tega pa hočejo v deželni zboru skleniti, da se občino razdeli, da bode potem mesto zase občina. Da v deželni zboru tak zakon dobi večino, je gotovo, manj gotovo je pa, da bi ga vlada cesarju predložila v potrjenje.

Občna volilna pravica. Deželnozborski klub čeških poslancev na Moravskem se je te dni posvetoval tudi o tem, ako bi bilo umestno, da se vpelje občno volilno pravico za deželnozborske volitve. Klub se je s 13 proti 6 glasom izrekel zoper občno volilno pravico. Celo Mladočehi niso vsi glasovali zanj. Tukaj se je videlo, da Mladočehom samim ni nič na občni volilni pravici, temveč ta stvar jim služi le za politično agitacijo.

Gališke obrtne šole. Poljaki že dolgo časa zahtevajo, da se obrtne šole v Galiciji podrede deželni šolski svet. Kakor neki poljski list poroča, se ta želja Poljakom kmalu izpolni. Seveda je sedaj pričakovati, da tudi Čehi pridejo z jednako željo, ker je stvar v zvezi z razširjenjem deželne avtonomije.

Uradniška disciplina na Ogerskem. Mej dvema ministerskima uradnikoma na Ogerskem je bil te dni dvoboj. Eden je zahteval od drugega spise o nekej zadevi. Poslednji mu jih ni hotel dati drugače, če da potrdijo, da jih je vzel. Slutil je menda, da bi jih več ne dobil, ker bi se zgubili, kakor se zadnji čas v več krajih zgubljajo važni akti. Prvi ministerski svetnik je na to surovo zmerjal drugega in posledica temu je bil dvoboj in disciplinarna preiskava. Omeniti je še, da je je eden teh dveh svetnikov predsednik, drugi pa član disciplinarnega senata. Ta dogodek je jako označljiv za razmere pri ogerskih višjih uradih pod Wekerlevo vlado.

Le proti delavcem. Višji mestni glavar v Budimpešti je pozval vse obrtne zadrage, da naj delujejo na to, da delavci popuste vsake nadaljne demonstracije. Policija ne bode nobenih demonstracij trpela. Tuje demonstrante bode pa kar odpravila iz Budimpešte. Policija ni bila zmiraj tako občutljiva, kakor je sedaj proti delavcem. Koliko demonstracij je bilo lani v Budimpešti povodom Kossuthove smrti in pa proticerkvenih zakonov, pa vlada ni ničesa storila. O poslednjih demonstracijah se celo govori, da jih je vlada celo najela. Ta nejednaka mera, če gre za delavce ali židovske dijakke, mora pač mej nižjim prebivalstvom vzbujati le nevoljo. Pa seveda na Ogerskem že dolgo veljajo za vladne privržence drugi zakoni, kakor za druge ljudi.

Vojška mej Kitajci in Japonci. V Mandžuriji je hud mrz, kakor poročajo časniški poročevalci, kateri so bili na bojišču. Reka Jalu je popolnoma zamrznena. Vsi ti poročevalci hvalijo pogum in pa vztrajnost japonskih vojakov. Sploh so Japonci največ pesneli od Nemcev. Vsa vojna uredba je nemška. Časniški poročevalci pa tudi hvalijo pogum kitajskih vojakov, kolikor je pravih vojakov. Večina kitajske vojne so pa baš zadnji čas najeti dninarji. Popolnoma nezmožni so pa kitajski generali in častniki, kar je pa pravi vzrok vseh porazov. Japonci prodirajo dalje in je že skoro gotovo, da pridejo v Peking, ko se vreme zboljša, a na Kitajskem pa ne hité niti z vojnimi pripravami niti s sklepanjem miru. Kitajski zastopniki, ki se imajo pogajati za mir, še ni so odšli v Japon, nankinški podkralj, ki je imenovan za glavnega poveljnika vojne, je pa naznanil, da je bolan in se ni šel na bojišče. Tako je kitajska vojna brez pravega vodstva.

Cerkvena umetnost.

Barvana okna v uršulinski cerkvi v Ljubljani.

Že itak krasno zidana nunska cerkev dobila je poleg novih orgelj pred nekaj časom barvana okna. Izrekla se je že večkrat želja od merodajne strani, da se to delo strokovno oceni. Sledeči odstavek naj spolni to željo.

Okna, v visoki, zračni in pravilno v renesanškem slogu zidani nunske cerkvi, so troje vrste. Spodnja v ladiji imajo podobo četerovogelnika, nad temi so nad emporami okrogla, a ona v kupoli četerokotna s polukrožnim svršetkom. Vsa ta okna v cerkvi (razun onih v laterni nad kupolo) dobila so primerno

barvana stekla, v katerih so deloma doprsne slike, deloma pojedine cele podobe, deloma skupine, deloma samo okraski. Spodnja okna v ladiji imajo primerno okrašen obrobek, ki se zgoraj vije v polukrogu, v spodnjem delu je v vsakem oknu po jeden medaljon z doprsno svetniško sliko in sicer so moški svetniki na moški strani, svetnice na ženski strani primerno razvrstene. Slike kakor tudi okraski risani so pravilno zlasti so natančno dodelane slike svetnikov, kakor bi jih boljši ne mogel napraviti z vsemi finimi potezami in izvrstno polihromijo slikar se svojim copičem na platno. Jako razumno so razdeljene tudi skupine v okroglih oknih nad emporami. Te so kaj žive in ne kažejo okornosti, kakoršna se le pogosto opaža v barvanih oknih; razsvetljava, barvena harmonija v njih je zares krasna. V kupoli je v polukrožnem oknu lepa slika brezmadežnega spočetja, vsakostran sta okni z okraski ter s kartušo v sredi, koja ima napis.

Vse to delo, napravlja nunske cerkev krasno ter jo zavija v neko mistično temoto, ki je tako pripravna vspodbujati pobožnega molilca k premišljevanju ter je ravno v tem neprecenljiva dobrota zlasti za gospe nune, koje se v tej hiši božji zbirajo k molitvi.

Zamolcati pa ne smemo tudi senčne strani tega dela, brez katere ni nobeno delo človeških rok. Pred vsem nam ne ugaja to, da okraski spodnjih oken v ladiji ne obrobujemo celega okna, le nekatera okna pri velikih vratih imajo celorodne okraske. Tudi razdelitev v spodnjih oknih nam ni po všeči. Zelo razumno je sicer narejen prehod od četerokota v polukrog, toda medaljoni potisnjeni so preveč v spodnji del okna, kar simetrijo oken malo kazi. Opazili smo tudi, da se umetnik ni držal jednotnega merila pri slikah v medaljonih in to niti pri jedne vrste svetniških slik. Pri vsej mnogovrstnosti v okraških pogrešamo simetrije in pa ponavljanja istih okrasov v nasprotnih oknih, ker vedno novi okraski opazovalca utrudijo in vznemirjajo. Slednjič naj opomnimo, da se je zlasti rudeča barva preveč rabila pri okraških. — Sploh pa so nova okna lep kras uršulinski cerkvi, kateri je še želeti velikodušnega dobrotnika, da bi jo znotraj dal polihromovati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. januarja.

(„Narodni sklad“.) Sobotni „Narod“ objavlja članek, v katerem naznani, da je izvršujoči odsek shoda zaupnih mož nove narodne stranke sklenil, ustanoviti „narodni sklad“ kot „organizacijski fond, iz katerega se bodo zajemala gmotna sredstva za borbo v korist sklenjenega programa“, kakor označi „Narod“ namen tega „narodnega sklada“. — Po teh besedah „Narodovih“ je torej namen „narodnega sklada“ ta, nabirati denar za politične namene nasprotne stranke, vzlasti za prihodnje deželnozborske volitve. Nam seveda ni govoriti, kako hoče nasprotna stranka utrditi svojo organizacijo in s tem okrepiti svoje postojanke. Toda opozoriti nam je dolžnost na limanice, s katerim se pričinja nabira za „narodni sklad“. „Narod“ namreč piše v isti številki: „Predno je natančneje določil o tem izvrševalni odbor narodne stranke, tedaj že samo oziraje se na sklep shoda zaupnih mož, da je treba tak sklad ustanoviti, doposlala je zanj družba kranjskih duhovnikov osemdeset kron in tako častno in vspodbudno položila temelj „narodnemu skladu“. — Torej z duhovniškimi limanicami se je pričela agitacija za „narodni sklad“! Koliko vpitja je bilo po „Narodu“ zaradi doneskov za „katoliški sklad“! Koliko so pri tem trpeli drugi narodni nameni! Sedaj pa je vse dobro, sedaj je častno in vspodbudno, ker se daje za „narodni sklad“. Taka je ta narodna idealna gospoda! Kar se pa tiče onih „kranjskih duhovnikov“, ki so položili tako časten in vspodbuden temelj za „narodni sklad“, je to fraza, s katero hoče „Narod“ razdvojiti našo duhovščino. Temu nasproti konstatujemo, da je ni nobene sile, ki bi razdvojila duhovščino na Kranjskem. Posamezniki so pa povsod, ki hodijo svoja pota in taki osamljenci so tudi oni duhovniki, s katerimi „Narod“ v jednomer operira „z duhovščino“ v svoje namene. Habent sibi!

(Biskup Strossmayer) je naši „Glasbeni Matiči“ podaril 100 gld. za dobitke njene loterije.

(Umrl) je v nedeljo dne 13. t. m. dopoludne po daljšem bolehanju v Jesenicah tamošnji gospod nadučitelj Karol Bernard v 43. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb

blagega pokojnika bo v torek dopoludne ob 10. uri. Naj v miru počiva!

(Železnica Novo Mesto-Metlika-Karlovce.) Lansko leto je naš deželni zbor dovolil, da se je na deželne stroške izdelal načrt za ozkotirno belokranjsko železnico. Ozkotirni železnici so ugovarjali interesentje, toda njihov zastopnik, sedanji dvorni svetnik Šuklje, jo je zagovarjal, češ trgovinski minister bo dal samo za ozkotirno železnico koncesijo. Šukljejeva mogočna beseda je obveljala — načrt je sedaj izdelan in sicer tako, da bode od železnice o prvi vrsti gorski veleposestnik dr. Schlesinger imel dobiček nikakor pa ne najbolj obljudene belokranjske občine. — Zuano pa je, da je v preteklem mesecu tudi ogerska vlada dala koncesijo za železnico z normalnim tirom iz Karlovca do Metlike. — Radovedni smo tedaj, ali bode sedaj, za svoje volilce tolikanj skrbni dvorni svetnik Šuklje v deželni zboru še imel pogum zagovarjati ozkotirno belokranjsko železnico, katera naj bi bila zveza za dve normalni progi. In če bi bistra Šukljejeva glavica to vender la storila, kaj naši deželni očetje letos poreko njegovemu nasvetu. Radovedni smo tudi ali bodo Metličanje in Črnomalci tudi potem še tako brezpogojno zaupali gospodu dvornemu svetniku in njegovemu opodi — gospodu Višnjikarju.

(V Bohinju) imajo poldrugi meter snega. Pretekli teden ni celi teden pošta vozila v Bled, in postiljon je le jezdil s pismi.

(Iz Tržiča) 6. januarja. Zadnja interpelacija v državnem zboru je našega okr. glavarja vsejedno precej pretresla. Spomnila ga je tudi, da pri naših obč. volitvah ni vršil svoje dolžnosti, in da bi vse to zanj kedaj le zvalo kake neprijetne posledice imeti. Vsled tega je porabil 5. januarja svoj „uradni dan“, katerega ima prvo soboto vsacega meseca pri nas, v to, da bi si svoj, različnim nevarnostim izpostavljen hrbet malo „zabarikadiral“. Stvar pa je tale: Posestnica P. je pri zadnjih volitvah dala svoje pooblastilo nekemu od nasprotne tovarnarske stranke. A ker je omahovala med obema strankama, da še isti dan pa pozneje od dveh prič podpisano pooblastilo volitcu R. od naše strani. A pri volitvi je komisija že preklicano pooblastilo spoznala za veljavno in zadnje zavrgla. Ker ste bili obe na jeden dan pisani, dasi R-u dano nazadnje, bilo bi k večjemu pravilno, da bi bili obe neveljavni, zato bi bil moral skrbeti on, ki je bil za vzdrževanje reda in pravilnosti zraven. Toda kaj tacega od njega pričakovati, bilo bi zaman. To smo imeli že mnogokrat priliko opazovati. Da bi pa poleg mnogih drugih neprilik še ta neprijetna zadeva kake sitnosti ne delala, so se včeraj naš oblastni gospod s svojim vernim slugo županom ponižali in podali v stanovanje osebe P., da bi tako vso sitnost na lep način precej v Tržiču med štirimi stenami poravnali in s tem vsaj od te strani srečno napad odbili. Zahtevali pa so od P. izjavo, da je res in prav tako, kakor se je pri volitvi z njenim glasom godilo. Resnica pa je seveda še vedno, da se je Malijev knjigovodja naravnost zlagal, češ da je bil še ob pol 10 uri na dan volitve (30. okt.) pri njej, in da je čudno za take može hoditi okoli žensk, ki se dajo lahko vsacemu pregovoriti, in iz njih izvabljati izjave in potrdila z vsebino, da so dale pooblastilo takemu človeku, kateri pri njih ni bil, in katerega niti ne poznajo. (Slede podpisi odgovornih mož.)

(Zlata maša o. Grga Martičaj.) Starosta hrvatskih episkopov, o. Grgo Martič, avtor „Osvetnika“, slavi danes v samostanu Kreševo svojo zlato mašo. Zlatomašnik se je narodil dne 5. februarja 1822 v Posušju v gorenji Hercegovini. — Zasluge njegove na književnem polju so neprecenljive. Cela povest bi se dala o njih spisati. Bog obrani bratskemu narodu hrvatskemu zaslužnega pesnika še mnogo let.

(Iz Št. Petra na Krasu.) 12. januarja: Nekako čudno se je pričeti za vreme, vender mi ne bode nikdo zameril, ako pri tem povem kaj novega. Zednje dni je večkrat „Slovenec“ omenil, da je tukaj na Krasu vsled burje in zametov promet na železnici oviran. V resnici pa je oviran radi množine snega, sem in tje tudi radi zametov, katere je sever med metežem nakopičil. Burja posebno „kraška“ bila je pri tem popolno nedolžna; ta ni bila že več zim tako mirna kakor ravno letos. Kaj bi tudi bilo, ako bi burja pokazala pri teliki množini snega svojo staro vlogo. Že sedaj je občutljiva ovira pri železničnem prometu, ko traja le par dni, za časa burje trajala bi v enakem slučaju več tednov. Snega smo dobili dne 7. t. m. za 10 cm na debelo,

a drugi dan in v noči snežilo je ves čas; sedaj ga imamo precejšno mero, pred imenovanim časom bilo ga je pa le toliko, da nam je bil za spomin. Na spodnjem Krasu ga neki pa še sedaj nič nimajo. Delavsko moštvo se trudi s prekopavanjem snega na železnici in državni cesti za 60 do 70 kr. dne. Obupni kmetovalec — sadjar pa milo gleda pri luninem svitu gospodarstvo zajčevo okrog svojih pičlih cepov. Nad vse dobro bi bilo, če bi te dni obiskali našo golo okolico tisti gospodje, kateri kujejo v tem zasedanju dež. zbora „zajčjo postav“ in se v navzočnosti zajca prepričali, kako zna spretno igrati svojo vlogo, toliko drzno da se za strah pred ploskanjem rok še zmeni ne. Pridite! ako pa ne, vsaj verjemite nam, kar Vam pravimo, da postavno uničite škodljivega zajca. To naj zadostuje k moji tozadavni večletni „pridigi“! Upam da se bodo naši možje na to resno ozirali, nemožem pa itak ne govorim!

Krašovec

(Osebnost.) Č. g. Rok Merčun, spovednik v uršul. samostanu v Škofji Loki, je prestavljen kot podvodja in ekonom v ljubljansko bogoslovno semenišče. — G. Feliks Zavodnik, dosedanj katehet v Škofji Loki, je imenovan za cerkvenega voditelja in spovednika. Službo kateheta na vnanji šoli bo začasno oskrboval č. g. vpokojeni župnik Karol Lapajne.

(Živahno društveno gibanje.) Včeraj dopoldne je imelo „Slovensko društvo“ pri Maliču javen shod, na katerem je poročal dr. Tavčar o svojem predlogu v deželni zboru glede volilne pravice. Shoda so se vdeležili tudi krščanski socialisti, v katerih imenu je govoril J. Gostinčar ter izjavil, da so proti omenjenemu predlogu ter da so za jednako, občno volilno pravico. — V katoliški družbi je včeraj ob 1/2 6. uri zvečer govoril dr. Jos. Debevec o receptu za delavno, krščansko življenje. V društvu za delavke je govoril g. M. Mrak o društvenem prazniku in nadaljeval razlago društvenih pravil. — Ob 1/2 8. uri je imelo „Poučno zabavno delavsko društvo“ t. j. društvo za mladoletne delavce od 16—24. leta večernico, pri kateri je govoril g. A. Kalan o namenih tega društva, pojasnoval važnost društva in vspodbujal vrle mladeniče naj vsikdar krepko in ponosno dvigajo svojo vzvišeno zastavo. Društveniki so na to v splošno zadovoljnost kot jako spretni igralci predstavljali dr. Krekovo igro: Pravica se je skazala. — V Št. Vidu nad Ljubljano je imelo „Slov. katol. delavsko društvo“ društveni shod, na katerem so govorili odborniki: Trtnik, Gostinčar, Ziller, Jakopič in poleg teh dr. Krek o raznih za delavce, rokodelce in kmetovalce zanimivih in potrebnih stvareh.

(Vozniki.) Iz Blok, dné 11. januarja. Strahovito debel sneg imamo. Skoro bo treba res skozi dimnik skakati v hišo. Sani bloškega „furmana“ so zametene. „Ogibanje na cesti bo sedaj kaj sitno“, pravi vsak, zlasti sedaj, ko je na straneh ceste nakopičena stena snega. In ta čudna — da ne rečem hujše besede — zapoved v našem glavarstvu glede ogibanja. Vse mora „k sebi“, na desno goniti pri ogibanju! Gospodje, vajete v roke! Bote videli, da je izkušnja najboljša učiteljica, in ta že od nekdanji uči „od sebe“ ogibati se, na „hout“, kakor je to povsodi drugodi. „Od sebe že odrinem „blago“, k sebi ga pa z bičem težko pripravim“ pravi izkušen voznik. In če s samcem voziš, da le žival gre mimo, ne boš zadel. Zato se nam bo slavno glavarstvo zelo priku-pilo, če nam ugodí v tej reči. Čemu ljudi begati?!

(Iz Poljanske doline): Blizu Lučenj našli so zmrznjenega mizarja z domačim imenom „bogek“, doma iz Škofje Loke, ki pa je že več let v Poljanski dolini po hišah mizaril; bil je velik prijatelj „šnopsa“ in to mu je nakopalo prezgodnjo smrt, napil se je in obležal ter zmrznil. — Pred jednim tednom prikazala se je v dveh vaseh fare Trata med otroci davica in sta tudi dva umrla. Ako se bolezen ne ponovi, je upati, da smo jo hitro odpravili. — V torek in po noči do srede padlo je pri nas 1 meter debelo snega, ki pa ima tudi svoje posledice. Vrhovi mladih drevesc gledajo iz snega; to priliko so začeli takoj porabljati požrešni zajci, akoravno so drevesca majhna, vendar se tem dolgouhcem zde še prevelika, in [prav pridno žro žive mladike. Kdaj dobimo novo lovsko postavo? Promet na česti iz Zirov in Cirkna v Škofjo Loko je bil par dni vsled

prevelikega snega popolnoma zadržan. Veliki plazovi snega so prigrameli na cesto med Hotavlje in Čez-ulico.

(Iz Prage), 9. jan. Te dni se je mudil v Pragi slavni laški mojster R. Lencavallo, kojemu na čast so priredili zabavni večer. — Dr. Herolda so vendar izvolili za poslanca v karlinski skupini. Sedaj se pa g. doktor zelo trudi pri agitaciji v občinski odbor na Vinohradih. V tretjem zboru so zmagali danes Mladočehi, ker ni hotela narodna stranka v tem zboru volitve se udeležiti. Volilcev je 3002, volit jih je prišlo le 603, tudi znamenje. Agitacija mladočške stranke je bila silna. — Gimnazija v Henr. Gradcu bode slavila letos svojo tristoletnico. Je tretja gimnazija na Češkem. Tu so študirali mladeniči celo z Oggerskega, kakor vnuk sedmigraškega vojvode Franc Rakocy. Dalje se nahajajo v šolskih zapisnikih imena: Arnošta grofa Harracha nadškofa, škofa Leopolda grofa Koloniča, jezuit Plachý, ki je branil z dijaki Karlov most zoper Švede, pesnik Boleslav Jablonsky in drugi. — Slavni Didon je poslal prof. Hulakovskemu priznanje za to, da je njegovega „Jezusa Kristusa“ preložil v češki jezik. — Ker se godi toliko tatvin, nameravajo napraviti posebno vrsto straže, ki bi bila organizirana kakor vojaki. Plačevali bi jo lastniki prodajalnic, bank itd. Poskus naj bi se pričel v Pragi in potem na Dunaju. Ali je na Dunaju manj tatov kot pri nas? — V Belohradu se meni lastnik tovarne za sladkor prav malo za praznike. Na Sveti dan je moral voziti njegov hlapec to sladko robo. Ko pa je vozil le-ta po mostu črez reko Javorico, zdrknile so mu sani s konji in tovorom vred v vodo. Voznik je skrbel v prvi vrsti za to, da reši konje, sladkor se je raztopil. Škoda je precejšnja in povrh tega še zasmeh, da je hotel tovarnar posladkoriti reko. Ali se bode izučil in spametoval? — Pesnik Svatopluk Čeh je zložil pesmi „Pismě otroka“, v katerih se stavi popolnoma na stališče socijalne demokracije. Ljudstvo vzdihuje v sužnosti, in sužnost vzdržujejo duhovniki. To je kratka vsebina. Socijalni demokratje z velikim zanimanjem kupujejo. Obžalovanja vredno je, da je to storil slavni Svatopluk Čeh, od njega se tega ni nihče nadejal.

(Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca decembra 1894. l. opustile so naslednje stranke svoje obrte: Schiwitz Marija, gostilničarski obrt; Pogačnik Štefan, krčmarski obrt; Bevc Martin, mesarski obrt; Oblak Franc, prodajo premoga; Bolc Frančiška, kramarijo z drobnim blagom; Boc Anton, bavorski in suknarski obrt; Kreivaj Mirko, klavski obrt; Princ Franc, pekarski obrt; Vidmar Jožefina, starinarski obrt; Svoboda Josip, izdelovanje sodevode; Avbelj Marija, kramarija z drobnim blagom; Bevc Marija, kramarijo; Schuster Franc, prodaja obutev; Pehan Feliks, črevljarski obrt; Sedej Ana, izkuh; Sedej Ana, trgovino s pivom v steklenicah in branjerijo; Hribnik Frančiška, prodaja zelenja, krompirja in sadja; Lipovš Josip, pekarski obrt; Seunig Franc in Schitnik Josip, trgovino z žitom in deželnimi pridelki; Koren Franc, branjerijo; Cizerle Josip, krojaški obrt; Rihar Janez, mizarski obrt; Flerin Franc, trgovino z vinom in pivom; Slitscher Albin, trgovino s špecerijskim blagom in železnino; Končar Mihajl, krojaški obrt; Birschitz Erazem, lekarniški obrt; Zanoškar Franc, branjerijo; Skutel Franc, branjerijo; Kenda Henrik, trgovino z modernim in posamentirskim blagom; Regali Jožef, mizarski obrt; Kosirnik Alojzij, krojaški obrt; Zorman Franc, branjerijo; Potočnik Janez, krojaški obrt (vsled prese-litve); Podbevšek Franc, kolarski obrt.

(Najden mrtvec.) Včeraj v jutro našel je hlapec Franc Bitenc na sv. Petra cesti št. 5 v svojem hlevu znanega pijanca in postopača Henrika Toniutija sina rodem Ljubljancana, pristojnega v Genovo, okraj Videm na Laškem, mrtvega na tleh ležati. Poklicani policijski zdravnik dr. Fran Illner konstatoval je, da je imenovani pred 7. ali 8. urami po noči za kapjo umrl. Mrtvec, pri katerem se je našel potni list, 3 zavrtniki za srajce, 1 zavrtnica, košček usnja, sukanec in strgana denarnica, prenesel se je na mirodvor v ondoto mrtvašnico.

(Stroški za kidanje in izvažanje snega,) katere je izlačala mestna občina za čas od 6. do vstetega 12. dne januarja letos, znašajo 1314 gld. 37 kr.

(Samomor.) Danes zjutraj mej 6. in pol 7. uro skočil je topničarski prostak tukajšnjega div. artil. polka št. 7, Edvard Knavs tik Marijine kopeli v Prulah v Ljubljano in ondi utonil. Uzrok samomora je neznan.

Telegrami.

Deželni zbori.

Poreč, 13. januarja. V včerajšnji seji deželnega zbora je poslanec Venier iz Pirana storil obljubo, kar je večina s klicem: „Evviva Pirano!“ vsprejela. Poslanec Franceschi je utemeljeval postopanje večine v prvi seji s tem, da so se v Istri razobesili dvojezični napisi in da so se Slovani jemali mej porotnike. Vladni zastopnik je odgovoril na interpelacijo poslanca Amorosa glede koncesij, ki so se dovolile slovenski manjšini, in zaradi rabe hrvaščine, potem na interpelacijo poslanca Spinčića zaradi kazenskega postopanja proti poslancu Mandića zaradi govora v deželnem zboru. Mej ploskanjem galerije so se prečitali 4 predlogi: 1. Predlog poslanca Bube, da naj se prekliče ukaz o dvojezičnih napisih v Istri; 2. predlog poslanca Nik. Venier, da se odpravi dvojezični napis v Piranu. (Galerija kliče: „Evviva Pirano!“) 3. predlog poslanca Glegerja o sestavi seznamov porotnikov in 4. predlog silvestra Veniera, da se deželnozborski red prenaredi tako, da se bode v deželnem zboru smelo le italijanski govoriti, le v italijanščini staviti predloge in interpelacije.

Poreč, 14. januarja. Predlog Venierov v jezikovnem vprašanju se je jednoglasno vsprejel v zvezi odločni opoziciji vladnega zastopnika. Galerija je ploskala, ko so govorili zagovorniki tega predloga, hudo je pa galerija ugovarjala, ko je govoril vladni zastopnik proti predlogu.

Budimpešta, 14. januarja. Banffy je predložil cesarju seznam novih ministrov, Banffy je ministerski predsednik, Dezider Perczel, minister notranjih stvari, Ladislav Lukacs finančni, Aleksander Erdelyi pravosodni, grof Festetizs, poljedelski, Julij Wlasitsch učni, Ernest Daniel, trgovski, Josipović pa hrvatski minister. Fejervari je pa prevzel deželnozborsko ministerstvo in bode začasno tudi minister à latere.

Arco, 14. januarja. Zdravje nadvojvode Albrehta je povoljno. Nasprotne govorice niso utemeljene.

Belgrad, 14. januarja. V Cebinčevi pravdi so obsojeni Ranko Tajšić, Gjaković, Lujević, Stanojec, Rusić, Dinčić in Tavšanović s triletno in Cebinac v dveletno ječo. Novaković in Nenadović sta se oprostila. V pravdi zaradi namerovanega zastrupljenja kralja Aleksandra sta se oba zatoženca Gjaković in Mišković oprostila.

Pariz, 14. januarja. O polnoči razletela se je v rue Monceau s kroglijami in železnimi kosi napolnjena pušica. Človek ni nobeden poškodovan. Krivci niso znani.

Berolin, 14. januarja. Včeraj se je bil državni kancelar knez Hohenlohe peljal s svojim sinom v Friedrichsruhe obiskat kneza Bismarcka.

Algier, 14. januarja. Cesarecka Elizabeta je odpotovala v Marseille in obišče baje neapoljsko kraljico v Mentonu, potem se pa vrne v Algier.

Hennebergova svila

— pristna le, ako se naroči neposredno od moje tovarne — črna, in barvena, od 35 kr. do gld. 14.65 meter, — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okoli 240 raznih kakovosti in 2000 raznih boj, vzorcev itd.) poštnine in carine preste na dom. Vzorec točno. Dvojni pismeni porto v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
43 e. in kr. dvorni zalagatelj v Curihu. 17-1 1

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Umrli so:

12. januarja. Franc Krašev, tkalec, 63 let, Ulica na Grad 12, srčna kap. — Jožef Potokar, delavčev sin, 7 mesecev, Strelške ulice 11, bronhitis capill.

13. januarja. Henrik Toniutti, bivši markir, 34 let, sv. Petra cesta 5, kap.

V bolnišnici:

11. januarja. Matavž Strajnar, gostač, 77 let, kap

Tuji.

10. januarja.

Pri **Stonu**: Slaviansky, Kapoff, Elen Mansvetoff iz Rusije. — Goldmann, Friedmann, Epstein, Itzoles z Dunaja. — Fragiaco iz Pulja. — Rive pl. Vesten iz Celovca. — Kovačević s Češkega. — Tominz iz Gorice. — Eisler iz Prage. — Žitnik z Brezovce. — Kulat s Hrvaškega. — Litčar iz Il. Bistrice. — Pirker iz Kostanjevice.

Pri **Maliču**: Angel, Klein, Weis, Halm z Dunaja. — Süssbauer, Dobrinkar iz Št. Vida. — Winterhalter iz Maribora. — Langer iz Radeč. — Hausler iz Novega Mesta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Schwarzkopf iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Streit z Dunaja. — Pečnik iz Novega Mesta.

Poslano

50—1

Odgovor g. Jerneju Kopaču svečarju v Gorici.

Vaše poslano v 10. št. „Slovenca“ z dne 11. januarja bodi z nastopnim certifikatom temeljito oyrženo.

Rezultat

der Untersuchung eines Bienenwachses.

Dem Unterzeichneten wurde vom Herrn Paul Seemann, Fabriksbesitzer hier, eine Riste, enthaltend eine Wachskerze, übergeben; die Siegel der Riste waren unverletzt und mit „S.“ und E. L. bezeichnet.

Die Kerze hatte den Stempel **A M** (ein M mit eingeschlungenem A als Monogramm) und folgende Umschrift:

I. Kopač Candela ex Cera Apium mit großen Lettern geschrieben.

Das Wachs dieser Kerze hat:

spec. Gew. . . . 0.968 bei 15° C
Schmelzpunkt . . 63.4 C
Säurezahl . . . 19
Netherzahl . . . 65
Verfeinerungsahl . 84

Das Wachs dieser Kerze hat gegen 10% Paraffin wegen der zu niederen Netherzahl. Dieses Paraffin läßt sich nach der Büchner'schen Methode auch darstellen.

Die Wachskerze ist somit nicht aus reinem Bienenwachs dargestellt.

Laibach den 10. Februar 1894.

Balth. Knapitsch, m/p
f. f. Professor f. Chemie u. Gerichtschemiker.

Tako analizovano svečo poslal mi je na mojo prošnjo preč. gospod Edv. Legat, c. kr. kapelan v dvorni konjarnici v Lipici ter je ostali del sveče in dotični zabojček hranjen pri c. kr. sodiščem kemiku g. prof. Knapitschu v Ljubljani.

Analizovana sveča ima vtisneno Vašo natančno po vzorcu priobčenem v sobotni številki

posneto protokolovano znamko, torej je one kakovosti, o kateri trdite, da so sveče s to znamko iz pristnega čebelnega voska in za katero pristnost jamčite z 200 kro-nami.

Ker pa zgoraj opisana **sveča vsled priobčene analize ni iz čistega čebelnega voska**, torej je **moja trditev**, da ste poslali čast. duhovšč. mesto pristnih sveč, take, koje niso popolnoma čiste, čebelno-voščne, **povse opravičena in utemeljena**.

To dejanski utemeljeno stvar omenil sem v istini nekaterim svojim prejšnjim in sedanjim odjemalcem ter smatram popolnem opravičeno in pošteno, ako jo zvedo širši za to se zanimajoči krogi.

V nadaljno besedičenje z Vami se po tej temeljiti izjavi ne morem in nočem spuščati.

V Ljubljani, dne 14. januarja 1895.

Pavel Seemann,

Imejtelj tovarne za izdelovanje pristnih čebelnovoščenih sveč.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	729.5	—4.0	sl. svzh.	oblačno	19
12. u. pop.	728.8	—2.0	sl. vzh.	sneg	sneg
9. u. zveč.	729.4	—5.0	„	oblačno	
7. u. zjut.	731.2	—8.6	brezv.	megla	10.7
13. u. pop.	732.5	—4.8	sl. svzh.	„	dež
9. u. zveč.	729.5	—3.2	„	sneg	

Srednja temperatura obeh dni —3.7° in —5.5°, oziroma za 1.1° in 3.1° nad normalom.

51 1

Odbor konservativnega obrtnega društva v Ljubljani javlja cenjenim svojim članom, da je umrl sočan gospod

Engelbert Klein
tapetnik

včeraj v nedeljo, dne 13. t. m. zvečer ob 1/9. uri v 55letni dobi.

Pogreb, katerega naj se udeležiti blagovol. cenj. člani, boče jutri v torek, dne 15. t. m., ob 4 1/4 uri popoldne iz hiše na Mestnem trgu št. 3 na pokopališče k sv. Krištofu.

V Ljubljani, dne 14. januarja 1895.

Primerno družinsko ali prijateljsko darilo je

mej dobrimi stvarmi najboljša:

kemično čisti higijenični

Kranjski liker
iz planinskih zelišč

J. K. Kauer - ja,

trgovca „pri voglu“ v Ljubljani, Pred škofijo.

Isti, specialiteta prve vrste,

je nedosežen glede dobrote in vpliva blagodejno na prebavne organe ter oživljuje. Ne smelo bi ga pogrešati nobeno gospodinjstvo.

Dobiva se pri izdelovalcu **J. K. Kauer - ja**, trgovcu „pri voglu“, v vseh boljših specerijskih in trgovinah z jestvinami (delikatesami), kakor tudi v kavarnah. 616 25—20

Dunajska borza.

Dne 14. januarja.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	„	65	„
Avstrijska zlata renta 4%	125	„	55	„
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	„	70	„
Ogerska zlata renta 4%	124	„	25	„
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	„	10	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1058	„	—	„
Kreditne delnice, 160 gld.	413	„	80	„
London vista	124	„	05	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	„	67 1/2	„
20 mark	12	„	15	„
20 frankov (napoleonador)	9	„	86	„
Italijanski bankovci	46	„	30	„
C. kr. cekini	5	„	81	„

Dne 12. januarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	163	„	25	„
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	„	—	„
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	„	—	„
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	143	„	50	„
Dunavske vravnave srečke 5%	131	„	25	„
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	„	50	„
Posojilo goriskega mesta	111	„	25	„
4% kranjsko deželno posojilo	67	„	—	„
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	„	90	„
Prioritetne obveznice državne železnice	223	„	—	„
„ „ južne železnice 3%	169	„	90	„
„ „ južne železnice 5%	130	„	—	„
„ „ dolenskih železnice 4%	98	„	50	„

Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	149	„	—	„
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	18	„	20	„
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	„	—	„
Salmove srečke, 40 gld.	70	„	50	„
St. Genois srečke, 40 gld.	72	„	—	„
Waldsteinove srečke, 20 gld.	51	„	—	„
Ljubljanske srečke	26	„	25	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	187	„	—	„
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gld. st. v.	3440	„	—	„
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	530	„	—	„
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104	„	75	„
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	98	„	—	„
Montanska družba avstr. plan.	95	„	—	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	179	„	—	„
Papirnih rubljev 100	133	„	25	„

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilfstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.
naloženih glavnic.